

Vejledning

Velkommen til Danmark

Version 2.0 | 12th December 2017

Dette værk er licenseret under [en Creative Commons Kreditering- IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International Licens](#).

VINCE | Validation for inclusion of new citizens in Europe

580329-EPP-1-2016-1-BE-EPPKA3-IPi-SOC-IN

Project coordinated by [eucen](#) | vince@eucen.eu

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Introduktion

Denne guideline målretter sig vejledere på videregående uddannelsesinstitutioner, der beskæftiger sig med optagelse og vejledning i forhold til uddannelsesansøgnere fra indvandrere, flygtninge eller migranter med flygtningelignende situationer, som gerne vil starte eller genoptage deres videregående uddannelse på den pågældende uddannelsesinstitution. I denne guide har vi formuleret en række ofte stillede spørgsmål og svar (FAQ) vedrørende levevilkår i Danmark. Vi håber, at denne guide kan være behjælpelig i mødet med målgruppen.

Der er fire kategorier af ofte stillede spørgsmål:

- Generelle oplysninger om Danmark
- Betingelser for flygtninge, under og efter asylansøgning
- Skolesystem og uddannelse
- Systemer til transport, arbejde og sundhed

Alle spørgsmål besvares med et overblik, samt hyperlinks til hjemmesider med mere detaljerede oplysninger samt henvisninger til anvendte kilder. Vejledere kan efter behov benytte spørgsmålene og svarene, hvor det findes relevant, og kan evt. tilpasse svar så det stemmer overens med den uddannelseskontekst, hvori spørgsmålet stilles. Hvor det er relevant, henvises der til de øvrige VINCE retningslinjer.

Generelle informationer om Danmark

For nyankomne er det vigtigt hurtigt at få en forståelse af de grundlæggende aspekter af det nye land; hvordan finder jeg en levevej i Danmark, for mig selv og måske for min familie? Mange praktiske spørgsmål skal håndteres såsom at skabe sig et overblik over, hvordan man som ny borger finder rundt i diverse offentlige systemer, finder bolig eller job, og måske færdiggør sin uddannelse.

En nem adgang til generelle oplysninger om landet i form af fakta og tal, kan være en hjælp til nyankomne til at få en forståelse af landet.

Generelle oplysninger som bør være tilgængelige er disse emner: Danmark størrelse, befolkning/ demografi og infrastruktur.

Fakta og tal om Danmark:

Danmark: [her](#)

Spørgsmål: Hvad er de vigtigste byer / universiteter i Danmark?

Svar: her ses et [kort over Danmark](#).

På kortet ses de byerne: København (hovedstad), Århus, Aalborg, Odense og Roskilde, hvor der også findes universiteter. Nedenfor kan universiteternes hjemmesider findes. VIA UC er Danmarks største professionshøjskole, med et udbud på over 40 mellemlange videregående uddannelser. VIA er placeret i Midt og Vestjylland.

Københavns Universitet: www.ku.dk

Århus Universitet: www.au.dk

Aalborg Universitet: www.aau.dk

Syddansk Universitet: www.sdu.dk

Roskilde Universitet: www.ruc.dk

VIA University College: www.via.dk

Tjek desuden www.ug.dk ang. Konkrete uddannelsesmuligheder i Danmark.

I nedenstående link, findes oversigter over de nationale uddannelsessystemer, herunder det danske. Dette link kan evt. bruges til at skabe et overblik, når uddannelsesniveau og retning skal vurderes og sammenlignes. [her](#)

Spørgsmål: Hvordan er det politiske system i Danmark opbygget?

Svar: At kende og forstå det politiske system i landet, er af stor interesse for nyankomne

borgere. Det er her for omfattende at give en mere detaljeret beskrivelse af det politiske system med forklaring af hovedprincipperne for deltagelse i det danske demokrati. Men det kan anbefales at sætte sig ind i den historiske udvikling af det repræsentative demokrati. [her](#)

Her kan der læses mere om:

- Grundlovens formål og betydning
- Det parlamentariske system
- Magtens tredeling
- Valg og folkeafstemning
- Den danske arbejdsmarkedsmodel
- Medlem af EU / med eller uden undtagelser fra EU-traktaten

Læs her yderligere fakta om Danmark: [her](#)

Spørgsmål: Hvilke er de vigtigste industrier/kilder til økonomisk vækst i Danmark?

Svar: Her findes en oversigt over landets erhvervsstruktur, som, kombineret med korte oplysninger om primære erhverv kan læses uddybende om fra institutionens hjemmeside.

Nedenfor er et link til en publikation om den danske erhvervsstruktur. [her](#)

Spørgsmål: Hvad er minimum levestandarden?

Svar: Minimumslønninger afhænger normalt af landets arbejdsmarkedsregulering. I Danmark vil man kunne finde viden om mindstelønninger, inden for de enkelte fagforbunds hjemmesider. Dog er der i denne guide valgt at dvæle lidt ved *Den danske arbejdsmarkedsmodel*, da den er afgørende for lønniveau og arbejdsmarkedsreguleringer.

Den danske arbejdsmarkedsmodel bygger på en arbejdsdeling mellem staten og arbejdsmarkedets parter (lønmodtagere og arbejdsgivere).

Igennem overenskomstforhandlinger aftales mindste lønninger, arbejdsvilkår mv. således at lønmodtagere og arbejdsgivere er enige om de arbejdsmarkedsvilkår der er gældende i Danmark. Læs evt. mere om Den danske arbejdsmarkedsmodel: [her](#)

For information om arbejdsløshedsunderstøttelse og sociale ydelser se også spørgsmålet:

Hvilken hjælp er jeg berettiget til gennem det danske sociale system?

Betingelser for flygtninge under og efter asylansøgning

Spørgsmål: Hvilke rettigheder, ansvar og forpligtelser gælder for borgere/flygtninge/ indvandrere i dette land?

Svar: Mere viden vedrørende flygtninge og indvandreres rettigheder, pligter og muligheder for integration i Danmark er samlet i på denne side. [her](#)

Her kan nyankomne personer og familier, danne sig et overblik over kommunale systemer, jobcentre, skolesystemer mv.

Her har den nyankomne mulighed for at finde viden om opholdstilladelse, besøgsvisum, statsborgerskab mv. [her](#)

Spørgsmål: Hvilken økonomisk støtte er til rådighed for flygtninge og indvandrere?

Svar: Da spørgsmålet ikke kan besvares generelt, skal svaret gives ved specifikke henvisninger til faktiske forhold. Vi vil her henvise til denne side [her](#), så nyankomne derigennem kan undersøge individuelle forhold.

For borgere uden job er offentlige ydelse tilgængelige i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige rammer for sociale ydelser. Vi henviser til, at den nyankomne tager kontakt til hjemkommunen, så vedkommende får adgang til viden om mulige konkrete ydelser.

Der kan være særlige regler for asylansøgere og flygtninge, der har fået opholdstilladelse - enten midlertidig eller permanent opholdstilladelse. Hvad angår rettigheder og rettigheder for flygtninge og indvandrere, er det vigtigt at være opmærksom på, at der i Danmark er forskel mellem disse to kategorier, når det handler om adgang til sociale ydelser.

Spørgsmål: Hvor kan flygtninge opholde sig under den formelle asylansøgningsproces?

Svar: Her henviser vi til følgende hjemmeside, da den løbende opdateres i forhold til gældende regler for asylansøgning. [her](#)

Spørgsmål: Hvad er juridisk status og lovbestemmelser om at studere og arbejde før og efter anerkendelse eller afvisning af asylansøgning?

Svar: Lov og forskrifter definerer asylansøgers juridiske status, rettigheder og ansvar, herunder også status efter at have modtaget asyl. Oplysningerne om juridisk status for dette emne kan også

indeholde bestemmelser om situationen, hvis asylansøgningen er blevet afvist. Her henvises til denne hjemmeside med vejledning om processen for den nyankomne: [her](#)

Hvis en optagelsesvejleder eller studievejleder på den pågældende uddannelsesinstitution har kendskab til flere og måske mere informative hjemmesider, kan disse tilføjes.

Desuden henvises til Vejledningen, [Velkommen til Europa](#).

Spørgsmål: Hvilken hjælp er jeg berettiget til gennem det danske sociale system?

Svar: Se svarene ovenfor. Svaret afhænger nemlig af den specifikke situation, som den nyankomne befinder sig i, og om asyl allerede er givet eller afvist. Dette link henviser til svar på de fleste af ovenstående spørgsmål: [her](#)

Spørgsmål: Hvordan kan en nyankommen lære dansk?

Svar: Information til sprogundervisning er meget vigtig, for de fleste udenlandske ansøgere til videregående uddannelser. Uddannelsesinstitutionerne kan give mere information om hvilke sprogniveauer, der kræves til uddannelsen.

Sprogundervisningen skal være gennemført og bestået, hvis nyankomne ansøger skal kunne få adgang til det danske videregående uddannelsessystem.

Regler i forhold til sproglige krav kan både findes til adgangsbetinger ved pågældende videregående uddannelser, og kan undersøges nærmere her: [her](#)

I Danmark tilbydes sprogundervisning på sprogcenter i kommunerne. De specifikke regler for sprogundervisning som ret eller som mulighed varierer fra land til land. [her](#)

Spørgsmål: Hvordan kan indvandrere finde indkvartering?

Svar: Dette afhænger af den juridiske status som nævnt ovenfor. Efter at have fået opholdstilladelse vil en person med flygtningebaggrund normalt være ansvarlig for selv at finde indkvartering. Evt. kan hjemkommunen hjælpe med bolig, og derfor opfordres den nyankomne til at rette henvendelse til sin kommune.

Skole og uddannelsessystemet

Spørgsmål: Hvordan fungerer uddannelsessystemet i dette land?

Svar: For at få et overblik over, hvordan hele det nationale skole og uddannelsessystem er struktureret, kan denne publikation anvendes. Den er udførlig i gennemgangen af uddannelsessystemets opbygning, niveauer, mulighed for efter & videreuddannelse mv. [her](#)

Spørgsmål: Hvad er det nationale kvalifikationssystem i dette land?

Svar: Se publikationen ovenfor.

Spørgsmål: Er der nogen støtte til nyankomne, der ønsker at komme ind i videregående uddannelse i dette land?

Svar: Som nyankomne er der forskellige muligheder for at komme i gang med videregående uddannelse. Hvis en nyankommen allerede har videregående uddannelse, måske endnu ikke afsluttet, fra sit hjemland, er der mulighed for at få denne vurderet og verificeret i forhold til en dansk uddannelsesmæssig kontekst. Denne vurdering foretages af Uddannelses- og forskningsministeriet. [her](#)

Der kan ansøges om en vurdering både hvis ansøgeren har den formelle uddannelsesdokumentation fra hjemlandet, men også hvis vedkommende ikke har. På hjemmesiden bliver ansøgeren guidet i forhold til selve ansøgningsproceduren.

Der findes desuden flere uddannelsesforankrede kurser, som forbereder nyankomne til det danske uddannelsessystem og arbejdsmarked. Her kan nævnes FIF-kursus, som er et 1 årigt forberedelseskursus, henvendt til flygtninge og indvandrere, som har gennemført dansk sprog undervisning og opnået det krævede niveau, og som har en gymnasial uddannelse fra hjemlandet.

Hvis FIF-kurset gennemføres på tilfredsstillende vis kan den pågældende person, ansøge om optagelse en professionsrettet videregående uddannelse i VIA. Læs mere om FIF kurset [her](#)

Se også Vejledningen, *Velkommen til Videregående Uddannelse*

Spørgsmål: Hvordan kan kompetencer anerkendes? Hvordan i Danmark en validering af tidligere læring?

Svar: Som beskrevet i afsnittet ovenfor bør alle nyankomne, som allerede har en formel uddannelse fra hjemlandet, få valideret allerede eksisterende formelle uddannelsespapirer i Uddannelses- og forskningsministeriet, se mere [her](#)

Når den nyankomne ønsker optagelse på en videregående uddannelse, er det helt centralt at vedkommende kontakter en optagelsesvejleder eller en studievejleder på uddannelsesinstitution, for at få vejledning vedrørende den specifikke optagelsesprocedure.

På VIA UC vil en ansøger ofte skulle søge optagelse gennem Kvote 2, på baggrund af en Individuel kompetencevurdering (IKV). Her skal en ansøgning om adgang indeholde formelle uddannelsesdokumenter, dokumentation for erhvervs erfaring, for kurser mv. samt evt. dokumentation for frivilligt arbejde. Desuden skal der være dokumentation for opfyldelse af sprogkrav fx Studieprøve, Dansk 2+3 inkl. FIF kursus.

Hvis en ansøger ikke har dokumentation for uddannelse fra hjemlandet, eller ikke har færdiggjort uddannelsen fra hjemlandet, er anbefalingen alligevel ovenstående procedure, idet der i så fald kan gives vejledning om en alternativ vej til vurdering af kvalifikationsniveauet.

Se også guidelinen [Velkommen til Validering](#).

Spørgsmål: Hvilke vejledningstjenester er tilgængelige?

A: Det anbefales altid, at en ansøger, som ønsker optagelse ved en uddannelsesinstitution altid kontakter den pågældende uddannelsesinstitution's optagelsesvejledning eller studievejledning. På denne hjemmeside: [her](#) kan kommende ansøgere finde kontaktoplysninger på vejleder, på konkrete uddannelser.

Hvis en ansøger ønsker mere generel vejledning om forskellige videregående uddannelser kan det anbefales at kontakte [her](#) eller E-vejledningen [her](#)

Spørgsmål: Hvad er realkompetencevurdering (RKV) og individuel kompetencevurdering (IKV)

Svar: "Realkompetence omfatter en persons samlede viden, færdigheder og kompetencer. Det gælder, uanset om de er erhvervet i det formelle uddannelsessystem eller i arbejdslivet, når vi lærer på jobbet eller deltager i virksomhedsintern medarbejderuddannelse. Vi opnår også kompetencer, når vi inden for folkeoplysningen gennemfører et højskoleophold og derigennem får personlige og sociale kompetencer, når vi tager et pc-kursus på aftenskole eller deltager i foreningslivets forskellige aktiviteter, fx som aktiv frivillig i en hjælpeorganisation."

Det er den definition som fortsat anvendes i alle politiske dokumenter. Begrebet bliver ofte oversat til "det du kan". Hvor og hvordan kompetencen er erhvervet, spiller i princippet ingen rolle. Alt tæller således med, uanset om realkompetencen er erhvervet i det formelle uddannelsessystem, i arbejdslivet eller i fritiden i folkeoplysningen, foreningslivet, familielivet m.v. Det vil sige at realkompetence omfatter:

- Formel uddannelse

- ikke-formel læring som fx arbejdspladslæring, kurser i forskellige regi, ikke færdiggjorte formelle uddannelser
- uformel læring, der er karakteriseret ved at være læring, der sker, selv om det ikke er det primære formål i en given situation, fx som frivillig eller organisationsaktiv og når vi udfører vores arbejdsfunktioner m.v.

Det er dog vigtigt at pointere, at der skal være tale om viden, færdigheder eller kompetencer, som personen besidder. Megen viden, færdighed og kompetence forsvinder jo desværre med tiden. Du kan læse lidt mere om realkompetencevurderinger her: [her](#)

Hvis du er optagelsesvejleder eller studievejleder eller bare gerne vil vide lidt mere om IKV eller RKV anbefales NVR's hjemmeside. [her](#)

Se også Vejledningen [Velkommen til Validering](#).

Transport, sundhed og beskæftigelsessystemer

Spørgsmål: Hvordan er det offentlige transportsystem opbygget?
Hvordan kan folk rejse?

Svar: Danmark har en veludviklet infrastruktur, så det er ret nemt at komme fra landsdel til landsdel og fra by til by med bil, bus, tog mv. læs mere her: [her](#)

Spørgsmål: Hvordan virker det danske sundhedssystem?

Svar: Det danske sundhedssystem bygger på det grundlæggende princip, at alle i Danmark har lige ret til gratis lægehjælp igennem den offentlige sygesikring. Den nyankomne skal have et sundhedskort, som giver adgang til behandling.

Følgende link giver en udførlig introduktion til det danske sundhedssystem [her](#)

Spørgsmål: Hvordan finder jeg et job i Danmark?

Svar: Der er flere måder og midler til at finde et job; for eksempel fra den offentlige arbejdsformidling, som typisk kræver, at personen registrerer sig som arbejdssøgende. Jobs kommunikerer ofte gennem netværk, venner og naboer i lokalsamfundet. Desuden er det personlige initiativ - simpelthen at ringe via telefon eller besøge en virksomhed - ofte et velkomment initiativ til at vise interesse og engagement. Se evt. dette link som kan hjælpe videre i forhold til jobsøgningen: [her](#)

Se også Vejledningen, [Velkommen til Europa](#)

Links som er brugt ved denne guideline, ud over dem som findes i teksten.

European Commission: About asylum seeking

https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/asylum_en

Suggestions for country-specific facts and figures as a general introduction to the country.

<https://uvm.dk/uddannelsessystemet/den-danske-kvalifikationsramme>

https://www.nyidanmark.dk/da-dk/Ophold/asyl/asylansoegernes_vilkaar/kontante_ydelser.htm

Wikipedia: about the general NQF system

https://en.wikipedia.org/wiki/National_Qualifications_Framework

Dette dokument er en tilfældig af det oprindelige dokument forfattet på engelsk. Citation:

Husted, B. on behalf of the VINCE consortium (Ed.) (2018): *Guidelines - Welcome to this country*. Licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](#).

Dette værk er licenseret under [en Creative Commons Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International Licens](#).

VINCE | Validation for inclusion of new citizens in Europe | <http://vince.eucen.eu> | vince@eucen.eu

580329-EPP-1-2016-1-BE-EPPKA3-IPI-SOC-IN | Project coordinated by **eucen**